

[Bjørn Elmquist]

fentlige debat, for den har været i gang længe. Den pågår stadig væk, og mange, mange mennesker deltager i den.

Et par enkelte bemærkninger i anledning af fru Helle Degns indlæg for et øjeblik siden.

Der var specielt ét punkt, jeg hæftede mig ved, og det var, at fru Helle Degn udtrykte ulyst ved, at vi i Folketinget skulle tage stilling til spørgsmål som livets begyndelse og livets afslutning, og jeg forstår til fulde denne ulyst. Nu har jeg ikke helt præcist citeret, hvad fru Helle Degn sagde, men jeg opfattede det i denne retning i hvert fald. Den ulyst deler jeg, men samtidig må jeg også nok sige, at hvis ikke vi erkender, at vi kan have en opgave, en byrde at løfte, et ansvar at tage på os, så går vi galt i byen, så risikerer vi, at det bliver en strudsepolitik. Jeg mener ikke, at vi med snævre flertal i salen her, i det politiske liv, skal gå ud og træffe beslutninger, som måske er i strid med, hvad en meget, meget stor del af befolkningen mener, og hvor der på den anden side heller ikke er plads til noget mindretal. Jeg mener, at det er en vigtig opgave for Folketinget at finde frem til så brede holdninger, så koncensusprægede holdninger som muligt, så vi ikke gør det til en politisk kastebold, men jeg tror ikke, at vi kan smyge os udenom. Vi bliver nødt til at fastslå nogle principper. Det gælder på dette område, hvor vi drøfter livets begyndelse, at vi må komme med nogle overordnede definitioner, som så må udfyldes i praksis bagefter af f.eks. det råd, som indenrigsministeren foreslår nedsat.

Vi kommer også til det, når dødsriteriet skal drøftes senere i denne folketingssamling. Igen føler jeg det samme ubehag og den samme ulyst som fru Helle Degn ved, at vi skal stå og diktere noget, men jeg tror ikke, vi kommer uden om det, og derfor tror jeg, at ulysten ved det skal reduceres ved, at vi sørger for at gøre det så bredt som muligt, så konsensuspræget som overhovedet muligt.

Og så vil jeg da til slut sige, at det mener jeg også at de to forslag, som ligger foran os på bordet i dag, giver udtryk for. Det er dejligt at se, at man i hvert fald ikke har bevæget sig væk fra hinanden undervejs i det, der er sket, siden disse forslag blev fremsat for et års tid siden.

Margrete Auken (SF):

Som hr. Bjørn Elmquist gjorde opmærksom på, er det en debat, som suser om ørerne på os, og vi bliver kastet ud i at skulle have meninger om det ene og det andet. Mange af problemerne kunne vi endda ikke forestille os for ret lang tid siden. Jeg tænker på, hvis man under abortdebatten i sin tid var blevet konfronteret med det, vi i dag har som problemer, nemlig sorteringen af børnene: skal en latent sukkersyge sorteres fra, skal vi kassere Turners syndrom? Hvis man dengang havde sagt, at det ville ske, ville folk have sagt: spøgelseshistorier og Greuelpropaganda, science fiction, og nu er det lige præcis det, vi står midt i i dag.

Jeg vil ikke remse de forskellige problemer op. Jeg synes måske, at et af de allersværeste, vi har fået, er det med diagnostikken. Men jeg vil lige benytte lejligheden til at anholde et enkelt ord, og det er ordet »rugemor«. Kan vi ikke blive fri for det? En mor er en, der har født et barn. Så findes der plejemødre og adoptivmødre og stedmødre, og hvadved-jeg-mødre, men én mor er en, der har født et barn, og vi brækker jo sproget fuldstændigt af led, hvis vi begynder at bruge et andet ord om sådan en. Så er det, vi begynder at åbne for, at det kan lade sig gøre. Jeg synes, at det er en ufolkelig måde at udtale sig på. Jeg vil godt have, at vi finder på et andet ord, hvis vi synes, vi har brug for det her, men det har vi jo klart lovgivningsmæssigt et andet sted – mener jeg.

Det, der er sket i denne debat, er, at hver gang de nye problemer, som vi har fået i hovedet, er blevet anbragt foran os, kan det godt være, at vi er kommet med en mening, men så har der været en kolossal angst for at sige, hvad man må, og hvad man ikke må. Det har formelt været overladt til forældrenes egen beslutning, hvilket reelt har betydet, at det har været overladt til lægernes rådgivning.

Den skræmthed ved at trække grænser synes jeg vi skal forholde os en lille smule til. Jeg synes, den viser sig i ministerens forslag på ét punkt. Det er, at det, der bliver sagt vi ikke må, er to uhyrligheder, som ingen kommer på, nemlig det at lave hybrider – for nu at tage et andet yndigt ord, vi har fået ind – og det at lave kloninger. Det er ligesom ikke aktuelt i øjeblikket, hvorimod det, som presser sig på, viger man tilbage for. Det må være forældrenes eget ansvar,